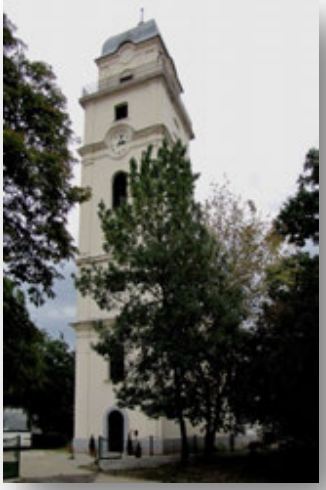

TISZAFÜRED

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2018.

TISZAFÜRED VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2018. MÁRCIUS

KÉSZÍTTETTE:

TISZAFÜRED VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

ELFOGADTA:

TISZAFÜRED VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

A TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ

84/2018. (III.28.) HATÁROZATÁVAL

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés 6.

2. Tiszafüred és csatolt települései bemutatása …....……..7-22.

3. Örökségünk ……...23-103.

4. Eltérő karakterű településrészek ……..104-112.

5. Építészeti útmutató ……113-168.
Ajánlások
Kerítések,
Kapuk
Kertek
Erkélyek, tornácok
Ajtók, ablakok
Homlokzatok
Részletek
Színek
Utcák, terek, parkok

6. Mai példák ……..169-179
Jó állapotú régi házak

7. Mellékletek ……..180-198

Impresszum ……199

ÜDVÖZÖLJÜK
TISZAFÜREDEN !

BEVEZETÉS

1

Az építészet egyik főrendeltetése az arányosság és a harmónia.
Az arány az abszolút méretektől független. Az arány az életből adódik, mert mindennek egyik fő meghatározó jellemzője.
Az arányosság az építészeti esztétika legfőbb erénye. Ugyanolyan szabályok határozzák meg egy épület jó vagy rossz arányát, mint minden arányossági kérdést az életben. Arányos alakúnak olyan embereket tekintünk, akiknek testrészei harmonikusan viszonyulnak a teljes magasságukhoz.
A harmónia. Harmonikusnak azokat az épületeket tekinthetjük, amelyek esetében, például: nem állapítható meg az egész felülethez képest, hogy az ablakok túl nagyok vagy túl kicsik. Az épület tömegének arányát mindig az emberhez viszonyítjuk. Az ember az építészeti arányképzés alapja. Az emberi test arányai minden építészeti létesítményre rávetülnek, legyen az templom vagy egy családi ház.
... az arányosság minden műben a tagok mértékegységének és az egésznek egymáshoz mérése, amelyből a szimmetriák rendje jön létre. Mert hiszen szimmetria és arányosság híján egyetlen templomot sem lehet ésszerűen tervezni, csak ha pontosan olyan arányos, akár a jó testalkatú ember tagjainak szabatos rendje. Marcus Pollio Vitruvius római építész (i.e. 80 - i.e. 15).
Csak a szépség tetszik, a szépségben pedig az alak, az alakban az arányok, az arányokban pedig a számok. Szt. Ágoston
Amikor felépítünk egy házat, azzal nem csak saját környezetünket formáljuk, hanem a településképet, utcaképet is, de hatással leszünk a szomszédok életviszonyaira is, éppen ezért lehet meghatározott keretek között építeni. Ezért van szükség helyi építési szabályzatokra, melyet 1998 óta minden településnek jól felfogott érdeke volt elkészíteni. Persze azt megelőzően is készültek rendezési tervek.
Az elmúlt években mind a településrendezési tervek készítésének, mind az egyes építési tevékenységek szabályozásának területén egy újfajta szemléletmód váltás következett be, az építési engedélyezési kivitelezési folyamat egyszerűsödött, korszerűsödött.

Ez azonban nem járhat gazdag építészeti örökséggel bíró városaink településképének veszélyeztetésével, ezért minden település elkészítheti saját településképi arculati kézikönyvét, saját építészeti, természeti örökségének védelme érdekében.
Ebben a város történetéből kiindulva összegezze azokat az értékeket, karakteres jegyeket, melyekre építve jövőbeni építési tevékenységekkel kapcsolatos elvárásait is meg tudja fogalmazni.

TISZAFÜRED ÉS CSATOLT TELEPÜLÉSEI BEMUTATÁSA

2

TISZAFÜRED

A terület már a neolitikum korában, ie. 4500-4400 körül is lakott volt. A város nevét a forrásmunkák 1273-ban említik először *Fyred Villa* néven, mely a nagyváradi püspök halászfaluja volt. Tiszafüred településrésze, Örvény ebben az időszakban nagy jelentőséggel bírt.
A tiszai halászat kiemelkedő központja volt, és az itt működő rév tette lehetővé a folyón való átkelést. A török időkben a térség többször is lakatlanná vált. 1744-ben Mária Teréziától mezővárosi rangot kapott. Az 1833-ban megépült első állandó jellegű fahíd ugrásszerűen növelte az átkelőhely jelentőségét, országos jelentőséget adott a városnak. A település fejlődését a későbbiekben alapvetően befolyásolta, hogy Tokaj, Szolnok és Szeged mellett ez volt az egyedüli biztos átkelési lehetőség a folyón.

A település fejlődésének kiemelkedő korszaka volt az 1848-49-es szabadságharc. Eger osztrák kézre kerülését követően a település rövid időre Heves és Külső-Szolnok vármegye székhelye lett. A Lipcsey-kúria (melyben ma a Kiss Pál Múzeum működik) hónapokig a szabadságharc hadseregének főhadiszállása volt. Itt történt a híres tiszti lázadás, és innen indult a dicsőséges tavaszi hadjárat.

1849-ben hosszabb időt töltött a városban Kossuth Lajos, a szabadságharc szellemi vezére is. Ezen kor emlékét Tiszafüred lakossága ma is híven őrzi. Az 1876-os megyerendezés során Heves és Külső-Szolnok vármegye kettévált, s a település földrajzi elhelyezkedése miatta Heves vármegyéhez került. 1886-ban a Tiszafüredi járás székhelye lett, e szerepét 1983-ig, a járások megszűnéséig megőrizte (jelenleg szintén járás székhely).

Az 1891-ben kezdődött vasútépítés nagy lendületet adott a település polgári fejlődésének és iparosodásának, mely fejlődés az első világháború idején megtorpant. Az 1950-es megyerendezés során a település Szolnok megyéhez került. A szocialista iparfejlesztés újabb lendületet adott fejlődésének. Ebben az időszakban létesült a hajó- és darugyár, az alumíniumgyár és a gyógyszercsomagoló.

1984-ben Tiszafüred visszakapta egykori városi jogállását. Ebben az időszakban alakult ki a város új peremkerülete, Kócsújfalu is. A belvárostól 16 kilométerre keletre, a hortobágyi pusztán található településrész története az ötvenes években kezdődött, amikor az Állami Gazdaság dolgozói számára új települést építettek.

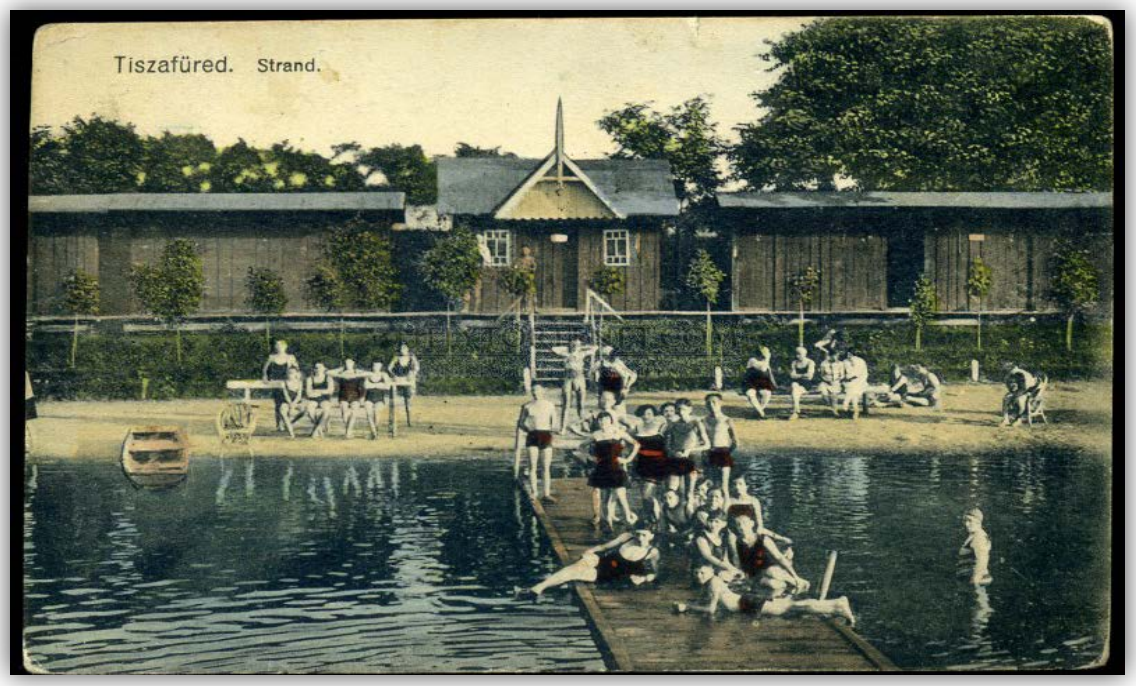

Éghajlata kontinentális, a forró, száraz nyarat általában hideg tél követi. Ezen a tájon legmagasabb a napsütéses órák száma, az átlagos csapadék mennyiség 480–500 mm. A természeti adottságok közül kiemelkedő, hogy a város és térsége igen gazdag élővizekben. A Tisza és a Tiszafüredi-főcsatorna mellett, a Tisza-tó holtágai bővelkednek természeti értékekben.

Területe: 210 km².

Ha megvizsgáljuk Tiszafüred népességének alakulását az 1870-es évek végétől napjainkig, láthatjuk, hogy egy töretlen növekedési ütem tört meg 1990-ben a politikai, gazdasági rendszerváltással. Az addig virágzó ipari tevékenység, ami a város egyik húzóerejét képzete, nagyon rövid idő alatt összeomlott, ami elindított egy jelentős elvándorlást a településről.

Tiszafüred a Tisza-tó mellett, az Észak-alföldi régió szívében, a megye északkeleti részén, Szolnoktól északkeletre található, három megye (Heves, Hajdú-Bihar és Borsod-Abaúj-Zemplén) határán.

Köz- és vasúti közlekedési csomópont: a 33-as és 34-es főutak, illetve a Debrecen–Füzesabony vasútvonal és a Tiszafüred-Karcag HÉV találkozásánál fekszik. Az M3-as autópálya 30 perc alatt érhető el, valamint innen indulnak ki a járást, illetve kistérséget a várossal összekötő mellékútvonalak is.

TISZAÖRVÉNY

Tiszaörvény a Tisza partján elhelyezkedő Árpád-kori település, melyet 1417-ben és 1494-ben is, az egri püspökség birtokai között tüntették fel. Vámszedési joggal és külön hajóval rendelkezett, mely a Tisza áradásakor fontos szerepet játszott a közlekedés fenntartásában.

Az 1552 évi adóösszeírásban 4 portát jegyeztek be az egri püspök birtokaként, majd az 1564-es adóösszeírásban már 12 portával szerepelt, 1612-ben pedig Mező János és Török Bálint birtokaként tűntették fel.1693-ban Török Ferenc és Rácz Péter tulajdona volt, majd visszakerült az egri püspökség birtokai közé.1804-ben, a kassai káptalan birtoka lett. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt, 1849. július 27-én Korponay ezredes csapata és az oroszok a település közelében csaptak össze, melynek következtében az orosz hadsereg átkelt a Tiszán. Később amikor a Lővey testvérek bérelték a Heves megyei tiszai halászatot a tiszafüred-vidéki halászat központjává vált.

A kassai káptalan birtokán lévő régi község és régi templom romjai még a 20. század elején is láthatók voltak Örvény határában.1910-ben 696 magyar lakos volt nyilvántartva melyből 657 fő római katolikus, 36 református volt. 1950-ig Heves vármegye tartozott, azóta pedig Szolnok illetve Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez. A Tiszafüredi járáshoz tartozott.

Ma Tiszafüred része.

1914 1918.
MEGHALTAK, HOGY MI ÉLJÜNK!
BAKOS JÓZSEF
BAKOS MIKLÓS
BÁRDOS JÓZSEF
BOHÁCS BÉLA
BUKTA ALADÁR
BUKTA ISTVÁN
CSESZNOK BERTALAN
CSESZNOK BÉLA
CSESZNOK B.KÁLMÁN
CSESZNOK FLÓRIÁN
CESZNOK PÉTER
FAZEKAS MÁTYÁS
JUHÁSZ GÉZA
JUHÁSZ KÁROLY
KAKUK ISTVÁN
KÉPES JÓZSEF
KOHÁRI ANDRÁS
KOHÁRI LAJOS
KOHÁRI MÁRTON
MÁLYI BÉLA
NAGY JÁNOS
NOVÁK JÁNOS
PÁSZTI TAMÁS
PÁZSIT BÉLA
SZABÓ ÁRPÁD
SZŐKE JÁNOS
TASI RUDOLF
V.TÓTH SÁNDOR
A II. VILÁGHÁBORÚ TISZAÖRVÉNYI ÁLDOZATAINAK EMLÉKÉRE
BAKOS MIHÁLY
BARNA GYÖRGY
BUMBULUCZ KÁROLY
CSESZNOK BÉLA
DEÁK PÉTER
ERŐS
ERŐS
JUHÁSZ LAJOS
KEMÉNY BEKE PÁL
KOHÁRI LAJOS
KOHÁRI MÁRTON
KOHÁRI RUDOLF
KUN MIKLÓS
REZÁK JÓZSEF
SZABÓ MÁRTON
SZARVAS ISTVÁN
SZENDREI MÁTÉ
SZEP LÁSZLÓ
1990

KÓCSÚJFALU

Neve ekkortájt *Pusztakócs*, *Kócspuszta*, *Tiszafüred-Kócs* alakban is megjelent. A Rákosi-diktatúra éveiben a Hortobágyra telepítették ki az „osztályidegen elemeket”, megteremtve ezzel a magyar Gulágot. A Górés-, Borsós-, Árkus-major környékbeli tanyák őrzik a kényszermunkatábor dicstelen emlékeit. Az ezzel kapcsolatos történeti kutatómunka színhelyéül a falut jelölték ki, lerakva egy emlékkápolna alapjait is.

A település 1955-ben 2000 lelket számlált. 5 iskolában 6 nevelővel oktatták a gyermekeket. Az állami gazdaságban 500 dolgozó volt. A két tsz-ben 4-500 dolgozó állt munkában családtagjaikkal együtt.
Az 1970-es évek végén megszűnt a Hortobágyi Állami Gazdaság Kócsi Kerülete. Az állattartás fokozatosan visszaszorult a tsz-ekbe, majd az egyéni gazdaságokba. Megkezdődött a népesség elvándorlása valamint megszűnt az iskola és az óvoda is.
1982-ben már csak 345 lakosa volt.

A rendszerváltás után megszűnt a kirendeltség és részönkormányzat alakult helyette.
Az Egyek-Pusztakócsi mocsarak védetté nyilvánítása és a madárrezervátum létesítése miatt fellendült az ökoturizmus.

Térképek a múlt századokból Tiszafüredről

Első katonai felmérés (1763-1787)

Második katonai felmérés (1806-1869)

Magyar királyság (1869-1887)

Kataszteri térkép (IX. század)

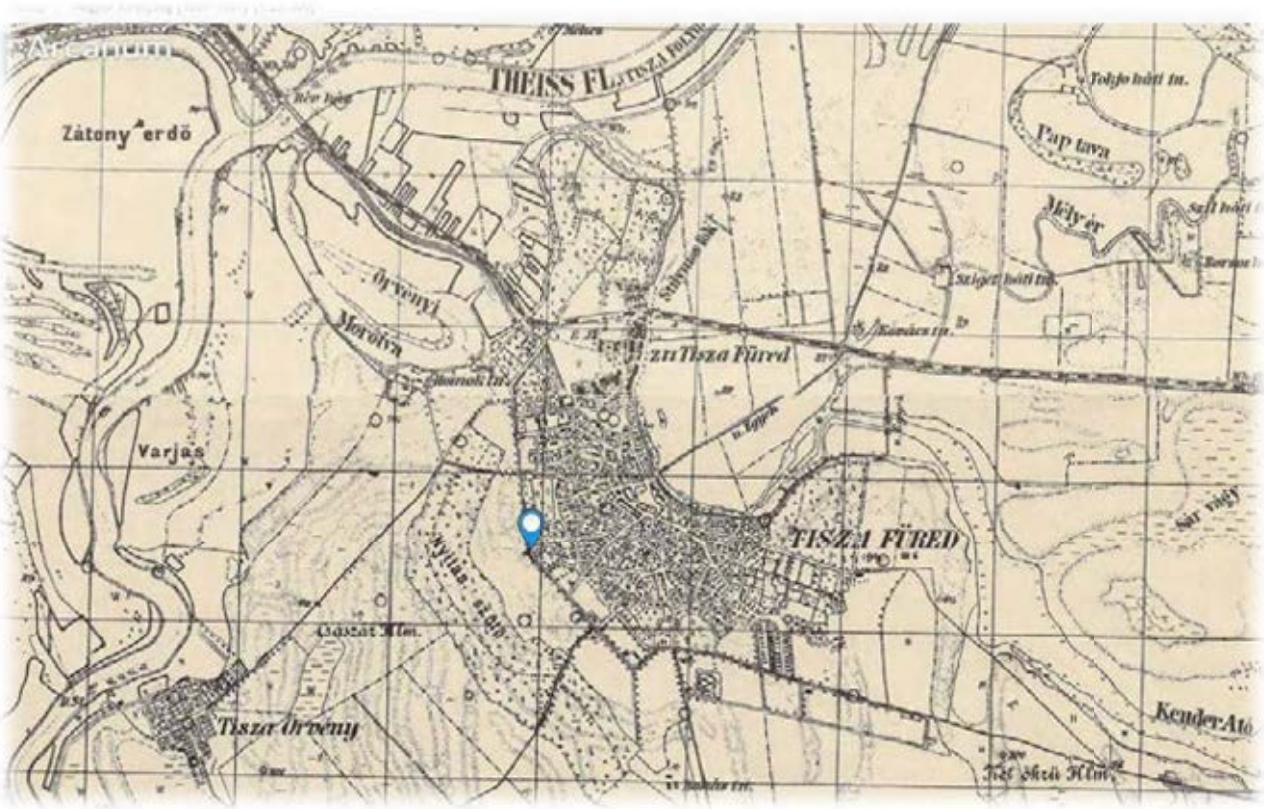

Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

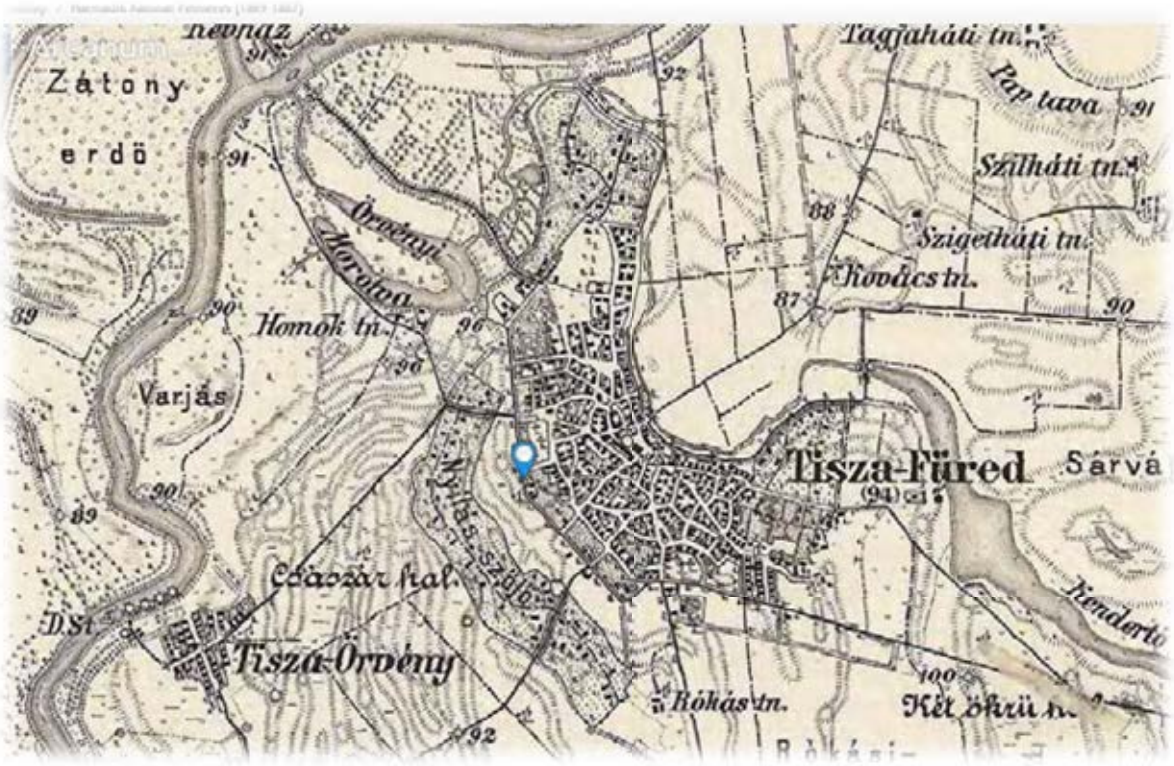

Magyarország katonai felmérése (1941)

Előbbi térképek összehasonlítása

MŰEMLÉKEK

1. Tiszafüredi Református Egyházközség temploma (MŰEMLÉK)

A város református temploma műemlék jellegű barokképület, melyet a középkori részeket is megőrző templomból a 18. században alakították ki. Tornya hatszintes, galériás. Karzatai alatt klasszicista stílusú, kék- fehér- fekete, rozettás fakazetták találhatók. 1983-ban felújították, ekkor találták azt a két ablakot, amely 1230-ból származik.

XVIII. sz.-i barokk templom, déli falában románkori falmaradvánnyal (a tatárjárás körül XIII. sz.). Mai formáját az 1700-as évek elejétől, több szakaszos építés következtében nyerte el. Külső megjelenésében alapvetően klasszicizáló hatású. A templom festett kazettás mennyezete reneszánsz ihletésű.

Egyhajós, keleten poligonális záródású templom, a Ny-i homlokzat előtt álló toronnyal (1738), a torony legfelső, visszalépő szintje körül tűzkiáltó erkéllyel (1883), a D-i és a K-i homlokzat előtt előcsarnokkal. Dongaboltozatos hajó, mindkét végén faszerkezetű karzat (1860), alján festett kazettás mennyezet. Berendezés: 19. század első fele. Orgona: 1869 (Mooser Lajos). 13. századi templom falainak (lásd a D-i homlokzat) felhasználásával a 18–19. század folyamán épült.

Címe: Tiszafüred, Fő u. 5., 4562 hrsz.

A templom mellett klasszicista stílusú paplak található.

Református parókia

Az épület klasszicista jellegű, feltehetően a XIX. század elején nyerte el mai formáját. D-i, a város felé néző homlokzat oszlopos tornácos.

Eredeti rendeltetése: Lelkészlak
Jelenlegi használati módja: Református parókia

Címe: Tiszafüred Fő út 5. sz., 4562 hrsz.

2. Római katolikus egyház Szűz Mária Mennybemenetele templom (MŰEMLÉK)

1819 és 1827 között épült, szentélye 1940-ben, korának megfelelően klasszicista stílusban. Néhány oltárképe a 19. század közepén készült.

A klasszicista stílusú, műemlék jellegű egyházi épület. A város központjában található az 1822-27 között épült templom Zwengwer József egri mester tervei szerint, amelyet a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelt föl Petrencsik József polgári esperes 1827-ben. Négy csehboltszakaszos hajóval. Az íves szentély 1939-ben épült dr. Schleiminger László adományából. A homlokzatból félig kiugró torony óraíves párkánnyal ellátott. A torony és a templom falait falpillérek tagolják. A karzatot hármas árkádív hordja. A kapuzat felett olvasható felirat tanúsága szerint 1983-ban újították fel a templomépületet.

Egyhajós, íves szentélyzáródású templom, a DK-i homlokzat előtt álló toronnyal, a szentély D-i oldalán sekrestyével. Csehboltozatos hajó, dongaboltozattal és félkupolával fedett szentély, a hajó bejárat felöli oldalán karzat. Falképek: 1948 (Benke László). Berendezés: 18–20. század; oltárkép: 1828 (Balkay Pál). 1765-ben épült és 1816-ban megrongálódott templom helyén Fischer István egri érsek költségén készült (építész: Zwenger József). 1939-ben bővítették (torony, szentély).

Címe: Tiszafüred, Fő u. 26. sz., 1 hrsz.

www.nagyvofely.hu

A SZENTÉLY 1939-BEN ÉPÜLT
SCHLEIMINGER LÁSZLÓ DR.
ARANY DIPL. ORVOSTUDOR, VM. FŐORVOS,
KORMÁNYFŐTANÁCSOS,
EGYHÁZKÖZSÉGI VILÁGI ELNÖK
9000 P. ADOMÁNYÁBÓL.

Római Katolikus Plébánia

"L"-alakú, késő barokk stílusú plébániaépület, melyet az 1780-as években építettek az önállóvá váló tiszafüredi római katolikus egyházközség részére. Igen jellegzetes kőből épült barokk vértelke, illetve az udvari szárny kosáríves nyílású tornáca. Az épület utcai homlokzatán szürke gránittábla őrzi Páyer Antal tiszafüredi, XIX. század közepén alkotó plébános emlékét. Az épület udvari szárnyát 1996 nyarán lebontották. 2003-ban az egész épületet felújították, pár éve az épület udvari része új formát kapott.

Eredeti rendeltetése és jelenlegi használati módja: Római Katolikus Plébánia

Címe: Tiszafüred, Fő u. 24. sz., 1243 hrsz.

3. Meggyes-csárda és melléképületei (MŰEMLÉK)

Az épület M III-as kategóriájú műemlék, nyilvántartási száma: 6756

XIX. századi épület, jelenleg a HNP kezelésében lévő múzeum. Népi klasszicista épület.

Népi csárda

Csárdamúzeum

Címe: Tiszafüred, Szeghalmi u. (külterület) 0199 hrsz.

4. Nyúzó Gáspár Fazekasház (MŰEMLÉK)

A tiszafüredi Nyúzó Gáspár Fazekasház a füredi fazekasság emlékeit, a fazekasok élet- és munkakörülményeit mutatja be a látogatóknak.

Az épület lakója a Nyúzó-fazekascsalád volt. A házat 1975-ben az Országos Műemléki Felügyelőség népi műemlékké nyilvánította. Hagyományos alaprajzú, háromosztatú, nádtetejű épület, a pitvarból egyik irányba a szoba, a másik irányba a műhely nyílik. A lakás berendezése is a Nyúzó-család tulajdona volt, s több értékes darabja a 19. század közepéről származik. A műhely berendezése viszont már rekonstrukció, melynek néhány darabja más műhelyből került ide.

Népi klasszicista stílusú, műemlék, mely az 1880-as években épült. Nádfedeles, oszlopos tornácos építmény. Egykori lakója fazekas volt, emlékére készült az 1980-ban felújított házban a fazekas kiállítás.

1870 körül, az utcavonaltól távolabb álló, fésűs beépítésű, földszintes, nyeregtetős, deszkaoromzatos épület, udvari homlokzatán tornác kettős oszlopokkal. Mestergerendás födém. 1978-ban felújították. Berendezés: részben a Nyúzó család bútorai; a műhely későbbi rekonstrukció. Népi műemlék.

Eredeti rendeltetése: népi lakóház

Jelenlegi használati módja: múzeum

Címe: Malom u. 12. sz., 4044 hrsz.

5. Józsa-kúria (MŰEMLÉK)

Eredeti kategória lakóépület, kúria
Szabadon álló, földszintes, téglalap alaprajzú, nyeregtetős épület, udvari homlokzatán tornác: két végén kettős-, közöttük öt, kocka alakú lábazaton álló toszkán oszloppal. Síkfödémes helyiségek. A 20. század második felében teljesen átalakították, új épületszárnnyal bővítették. Pankotai Józsa Györgynek épült.

Udvari homlokzatán oszlopos tornác. A kúriához 1980 körül épült lapostetős étterem kapcsolódik.

Klasszicista stílusban 1820 körül épült. Pankotai Józsa Györgynek épült (kép).

Címe: Poroszlói út 10. sz., 1050 hrsz.

6. Kiss Pál Múzeum és Lipcsey-kúria

1877-ben alapították gazdag helytörténeti és néprajzi gyűjteménnyel rendelkező múzeumát. A szabadságharc egyik tábornokáról elnevezett Kiss Pál Múzeum a klasszicista stílusú 1840 körül épült Lipcsey - kúriában kapott helyet és itt üzemel 1953 óta.

1840-es évek elején épült, klasszicista stílusban. A földszintes épület É-i és D-é homlokzata dór oszlopos tornácos. D-i homlokzatán végig oszlopsor húzódik, a szélső oszlopok párosak. A tornác kövei és lépcsői, továbbá a felmenő falak felső zárókövei vörös homokkőből készültek.

Téglalap alaprajzú, részben alápincézett, kontyolt nyeregtetős épület, É-i homlokzatának középtengelyében timpanonos portikusszal. Az épülethez a Ny-i oldalon kontyolt tetős bővítmény csatlakozik (1936). Kéttraktusos, oldalfolyosós, síkfödémes helyiségekkel. A belsőben részben korabeli burkolatok és nyílászárók. Korábbi épület felhasználásával emelték Lipcsey Imre birtokosnak, 1936-ban bővítették. Körülötte több ütemben telepített angolpark volt, mely részben máig megmaradt.

A D-i homlokzati tornácon fekete márványtábla hirdeti, hogy itt tanácskozott Kossuth Lajos a honvédsereg tisztjeivel 1849. március 4-én és 5-én. 1849 tavaszán Kossuth Lajos többször is megfordult a Lipcsey-kúriában, a család vendégeként itt kapott szállást a Honvédelmi Bizottmány elnöke Kossuth és Görgei itt békült ki egymással Lipcsey közbenjárásával, innen került megszervezésre az 1849-es tavaszi hadjárat. 1848-49-es időkben történelmi szerepet töltött be, rövid ideig megyeszékhely központi épülete. Az emléktáblát 1902-ben állíttatta Tiszafüred közönsége. Az épületben 1952/53 óta működik a tiszafüredi Kiss Pál Múzeum.

A Lipcsey család az 1700-as évek végén került Tiszafüredre, a bilkei Lipcseyek Tiszafüred egyik legbefolyásosabb, nemesi családját jelentették. A család talán legismertebb tagja Lipcsey Imre volt, aki 1849 elején Heves és Külső-Szolnok vármegye helyettes kormánybiztosa is volt.

Eredeti rendeltetése: kúria
Jelenlegi használati módja: múzeum

Címe: Tiszafüred, Tariczky-sétány 8. sz., 1086/2 hrsz.

MÚZEUM

E HAZBAN LAKOTT
KOSSUTH LAJOS
1849. MARCZIUS 4-IN ÉS 5-IN
1902. SZEPTEMBER 14-ÉN

EGYÉB HELYI ÉRTÉKEK

1. Római katolikus templom és kőkereszt Tiszaörvényen

A templom 1912-14 között épült, falán helyezték el az I. és II. világháború tiszaörvényi áldozatainak márványtábláit. Ismeretlen időből származó, tufából készült kereszt, fémszoborral.

Eredeti rendeltetése és jelenlegi használati módja: katolikus templom

Címe: Tiszafüred-Örvény, Füredi u. 13. sz., 1739 hrsz.

2. Áruház, korábban zsinagóga

A ma többféle néven ismert áruház épülete eredetileg zsinagóga volt, melyet 1911-12-ben, Polgáry István tervei alapján, Wagner Márton kivitelezésében építettek. Jellegzetes vörös tégla homlokzatú épület volt. A szecessziós jellegű zsinagóga dísze volt a füredi fő utcának 1944 után azonban, a Holocaust következményeként az izraelita hitközség Tiszafüreden is elnéptelenedett. A romos épületet az ÁFÉSZ vásárolta meg, s 1963-64-ben a Tiszafüredi Járási Építő- és Vegyesipari KTSZ kivitelezésében többszintes áruházzá alakította át. Ez volt Tiszafüred első "korszerű" áruháza. Az eredeti építészeti motívumok egy része csak az épület oldalsó falain láthatók. Az egyik oldalfalon 1994-ben, a Holocaustra emlékezve emléktáblát helyeztek el.

Az épület később átépítésre került, elveszítette eredeti jellegét.

Eredeti rendeltetése: zsinagóga

Jelenlegi használati módja: Üzletház

Címe: Tiszafüred, Fő u., 16 hrsz.

Tiszafüred
Izr. templom

3. Városháza

A millennium évében 1896-ban emelték és ekkor avatták fel a közadakozásból épült obeliszket is.

Ezen a helyen a XIX. század elejétől a Bernáth család nemesi udvarháza állott. 1849. március elején a Görgey-barát honvédtisztek itt tartották házi őrizetben Dembinsky Henriket, a fősereg lengyel származású tábornokát. Itt lakott az 1850-es évek elejétől Kiss Pál 1848/49-es honvédtábornok is, aki a szabadságharc leverését és Pétervárad vára alóli szabad elvonulással nyert szabadságát követően Bernáth Máriát feleségül vette, s így a családba került. Blau Jakab földbirtokostól vette meg a város az épületet 1865 előtt 15.000 Ft.-ért. 1896-ra az épületet ifj. Bobula János budapesti építész tervei szerint emeletesre átépítették. Ekkor nyerte el korai szecessziós, bár még az eklektika nyomait is őrző mai formáját, mely elsősorban a kosáríves, oszlopos tornácos megjelenésével idézi az egykori nemesi udvarházat.

Eredeti rendeltetése: kúria, majd községháza
Jelenlegi használati módja: városháza

Címe: Tiszafüred Fő u. 1. sz., 4560 hrsz.

VÁROSHÁZA

VÁROSHÁZA

4. Kékessy-kúria

1850-ben épült, egy debreceni részvénytársaság tulajdona volt, majd 1926-ben Kékessy-család tulajdonában került (fűzvesszőfonó központ és lakásként használták, a tevékenységet Kékessy Tibor honosította meg ezen a helyen, aki amerikai és nemesfűztelepeket hozott létre több egykori laposban). 1940-41-ben átalakították a mai stílusban.

Romantikus, neoromantikus-eklektikus stíluselemekkel jellemezhető az épület.

Eredeti rendeltetése: kefegyár (iroda, szolg. lakás) központi épülete volt, kúria.

Jelenlegi használati módja: néhány éve eredeti stílusában felújította a Kékessy család, vendégházként használják.

Cím: Tiszafüred, Mártírok útja 4. sz., 534 hrsz.

Felújítás előtt

Felújítás után

5. Kemény-kastély

Kemény Imre nyugalmazott kormányfőtanácsos egykori villaszerű lakóháza. Az épületet Kemény Imréné Kövér Ilonka (Kövér Péter tiszaörvényi földbirtokos lánya) építtette az 1920-as évek első felében. A kastélyt park veszi körül, a kovácsoltvas kapu eredetileg nem a kastélyhoz tartozott. A kaputól jegenyesor vezet a kastély bejáratáig. Ma a Hortobágyi Nemzeti Park tulajdona, de exkluzív, reprezentációs jellegű összejövetelek céljait szolgálja.

Eredeti rendeltetése: kúria
Jelenlegi használati módja: reprezentatív vendégszálló

Címe: Tiszafüred, Kastély u., 1425 hrsz.

Tiszafüred Kövér-Féle. Kastély.

Tiszafüred Kövér-Féle. Kastély.

6. Kékessy-kastély és park

Az épület 1862-ben épült, majd 1998-ban két oldalán bővült. Az épület és a kert az eredeti állapotokat tükrözi. Az államosítás idején TSZ székház volt. 1991-ben a Kékessy család visszavásárolta, s teljesen felújíttatott.

Eredeti rendeltetése: Károlyi család vadászházként építette, Kékessy Dezső (járási szolgabíró) 1890 körül vásárolta meg, lakóházként használták.

Jelenlegi használati módja: lakóház

Címe: Tiszafüred, Igari u. 60. sz. 3620/1 hrsz.

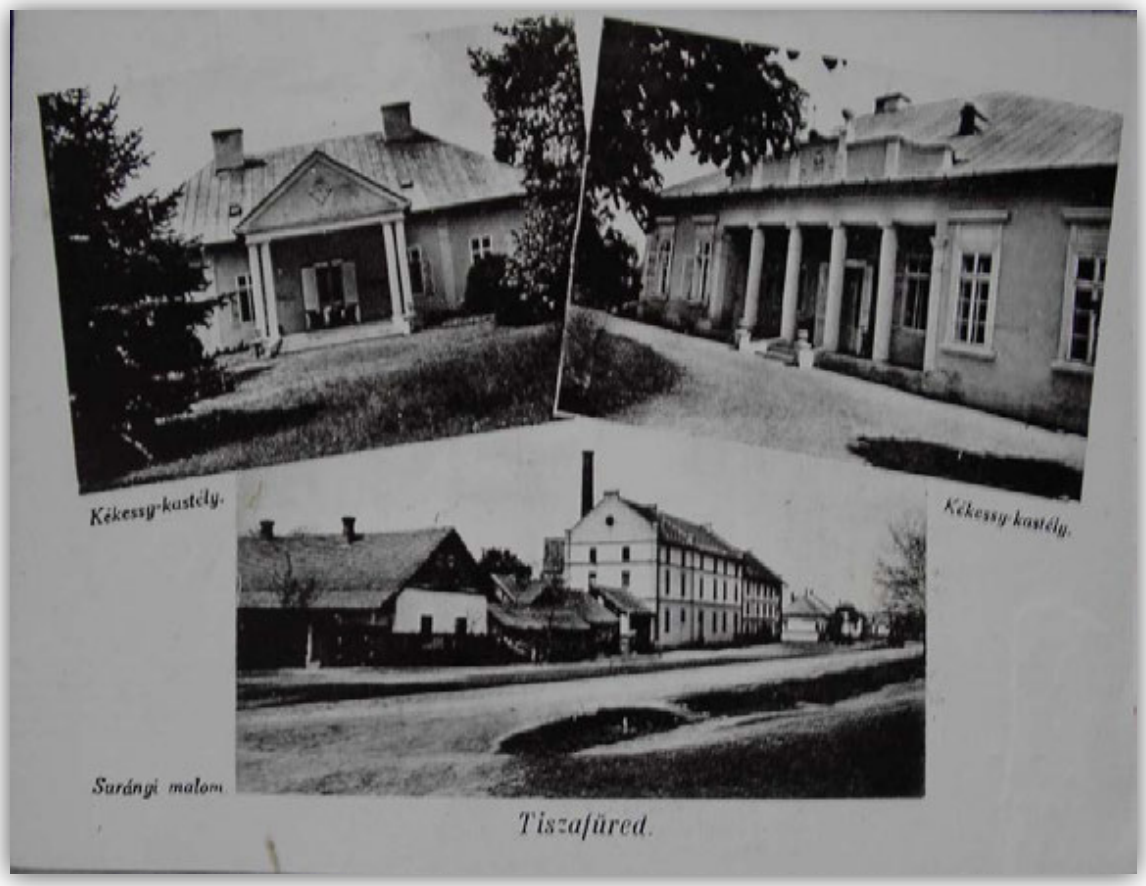
Kékessy-kastély.
Kékessy-kastély.
Sarángi malom.
Tiszafüred.

7. Református Gyermekotthon

A volt Kovássy-kúria és kert, melyet az 1920-as években adott el a család a református egyháznak. Mára a kastélyt átalakították, a kert beépülőben van, jóllehet az egyik legrégibb füredi nemesi udvarház volt ebben a térségben.

Eredeti rendeltetése: kúria

Jelenlegi használati módja: református gyermekotthon

Címe: Tiszafüred, Temető u. 1. sz., 1221/4 hrsz.

8. Szent Imre Katolikus Általános Iskola

A főépület gyakorlatilag két nagyobb épületegységből áll. A régebbi épület a belső szárny, mely az egykori Óvoda (később Nap) utcában található. (Érdekesség, hogy mára a Nap utca "eltünt". Az iskola főbejárata felől kőkerítés zárja el, egyetlen lakóházát 1994-95-ben az iskola udvarához kapcsolták). A Nap utcai szárny eklektikus homlokzati díszei, s a csatornatartó vasak kereszt alakú formái egyértelműen jelzik: ez volt a római katolikus iskola régebbi épületszárnya. A Fő úti szárny emeletes, mai formáját 1930 körül nyerte el: ekkor a Szent Imre ünnepségek részeként a homlokzatot záró attikában kialakított fülkében elhelyezték Szent Imre herceg szobrát. (A fülke már nem látható, a Szent Imre szobor sokáig a római katolikus templom kertjében állt, jelenleg az iskola épületén belül található). A Deák térre néző épület a volt Soltész-féle ház. Eredetileg ez a ház volt a Mihalovicz-féle ház, mely egy birtokos-kereskedő család háza volt, s feltehetően az 1890-es években épült. 1900 körül kerülhetett Dr. Soltész Henrik tiszafüredi ügyvéd tulajdonába, majd 1950 körül államosították. Az épület térre néző homlokzata tipikus eklektikus homlokzat: az egyik jellegadó épület a Deák téren.

Eredeti rendeltetése: katolikus elemi iskola, a Deák téri épület pedig lakóépület.

Jelenlegi használati módja: általános iskola

Címe: Tiszafüred, Fő u. 26. sz., 1242 hrsz.

Tiszafüred. Róm. Kath. elemi iskola.

9. Bán Zsigmond Református Általános Iskola és Óvoda

Ez volt a református elemi népiskola. A telek az 1870-es évek táján került a református egyház tulajdonába, ahol felépítették a népiskolát (a második iskola volt ez, hisz az első a református templom előtti kertben volt). A főépület mai formáját 1911-12 körül nyerte el. Az Igari út és a Fő út sarkán lévő épület régebbi, Igari úti homlokzatán jól láthatók az eklektikára jellemző stílusjegyek. A Béke tér 3. szám alatti épület utcai homlokzata szintén eklektikus hatású, itt mindig szolgálati lakások voltak. Az államosítás után Kiss Pál Általános Iskolakánt működött, ma már újra a református tulajdona, és a Bán Zsigmond Református Általános Iskola és Óvoda működik benne.

Eredeti rendeltetése: elemi iskola, lakás

Jelenlegi használati módja: iskola, lakás

Címe: Tiszafüred, Fő u. 2. sz., 4018 hrsz.

GAZDABOLT
Agip

10. Kossuth Lajos Általános Iskola

Elemi iskola, lakás. Ez volt 1948-ig a tiszafüredi polgári fiúiskola, majd gimnázium. Az épületet 1913-14-ben építették, Polgáry István budapesti műegyetemi építész tervei szerint, szecessziós stílusban, több évtizedes vita után. Az építkezés költségeinek zömét Budai Sándor tiszafüredi kereskedő hagyatéka fedezte. A végrendelkező-adományozó füredi polgár emlékét fehér márványtábla örökíti meg az épület előcsarnokában.

Eredeti rendeltetése: polgári iskola

Jelenlegi használati módja: általános iskola

Címe: Tiszafüred, Kossuth tér 2., 347 hrsz.

11. Kossuth L. Gimnázium volt kollégiuma

A jelenlegi kollégium épülete, az egykori Bika szálloda, mely Tiszafüred első emeletes épülete volt. Az 1893-ban elkészült szálloda akkor még a belsővásártér szélén volt. Építtetője Kovács György akkori főbíró volt. A szálloda az 1950-es évek közepén lett kollégium.

Eredeti rendeltetése: Bika-szálló, polgári kaszinó

Jelenlegi használati módja: hosszú ideig – még néhány éve is – középiskolai kollégium, most a zeneiskola és néptáncosok használják

Címe: Tiszafüred, Fő u. 63. sz., 350 hrsz.

Tiszafüred
Bika-szálloda
BIKA-SZÁLLODA
Képeslapmúzeum

BIKA-SZÁLLODA

12. Volt MHSZ épület

1910-től ez volt a Járási Főszolgabírói Hivatal, melyet Légmány Imre budapesti építész tervei alapján építettek, szecessziós stílusban, vélhetően a XIX. sz. végén. 1950-től ez volt a községi tanácsház. Az 1970-es években lett MHSZ-székház. Ma használaton kívül van.

É-1. Az épület utca felöli homlokzata védett. Az épülete nagyon rossz állapotban van, felújítása sürgető feladat. Javasolt az eredeti homlokzati díszítőelemek visszaállítása.

Eredeti rendeltetése: hivatali épület

Jelenlegi használati módja: nem használt

Címe: Tiszafüred, Bajcsy-Zs. u. 5., 4056 hrsz.

13. Fekete László Alapfokú Művészeti Iskola

Dr. Schleiminger László járási főorvos földbirtokos féle orvosi rendelője, úrilaka volt, mely a századforduló táján épülhetett. 1950 körül államosították, 1986-ban Zeneiskola lett. Az "L"-alakú épület utcai illetve udvari homlokzata oszlopos tornácos volt, melyek közül ma már csak az utcai oszlopok fedethetők fel. Oszlopos tornácos épület, melyek közül ma már csak az utcai oszlopok fedezhetők fel. Szinte a felismerhetetlenségig átalakították az épületet.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi használati módja: zeneiskola

Címe: Tiszafüred, Kiss P. u. 5. sz., 45/2 hrsz.

14. Budapest Bank volt épülete

Ez volt korábban a Tiszafüredi Takarékpénztár Rt. épülete, melyet 1898-ban, szecessziós stílusban építettek. A földszintes, sarki részén bástyaszerűen kiképzett épület megoldása alapvetően jól illeszkedett a sarki telekhez. Ez volt a Fő utca egyik legjellegzetesebb épülete.

1945 után itt hozták létre a Magyar Nemzeti Bank járási fiókját, s ennek megfelelően teljesen átépítették. Az emeletráépítéssel az 1960-as évek közepén egy teljesen jellegtelen kockaépület lett a tiszafüredi takarékpénztár helyén. Ez a jellegtelenség az 1994-es újabb felújításkor némileg oldódott. Az épületet Bogola István tervezte.

Ha az épület később átépítésre kerül, javasolt az eredet homlokzati jegyek visszaállítása. Felújítása nem indokolt.

Eredeti rendeltetése: Takarékpénztár

Jelenlegi használati módja: hosszú ideig Budapest Bank épülete, néhány éve történt bezárásáig, jelenleg szolgáltató ház

Címe: Tiszafüred, Fő u. 36. sz., 1223 hrsz.

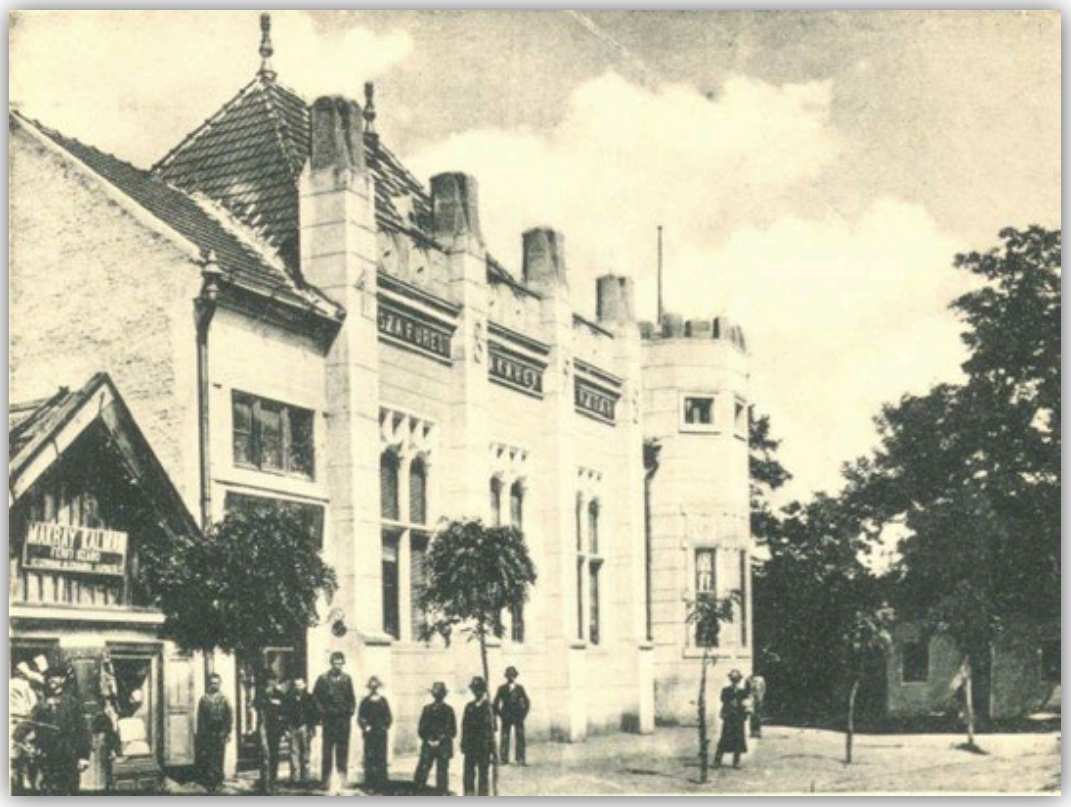

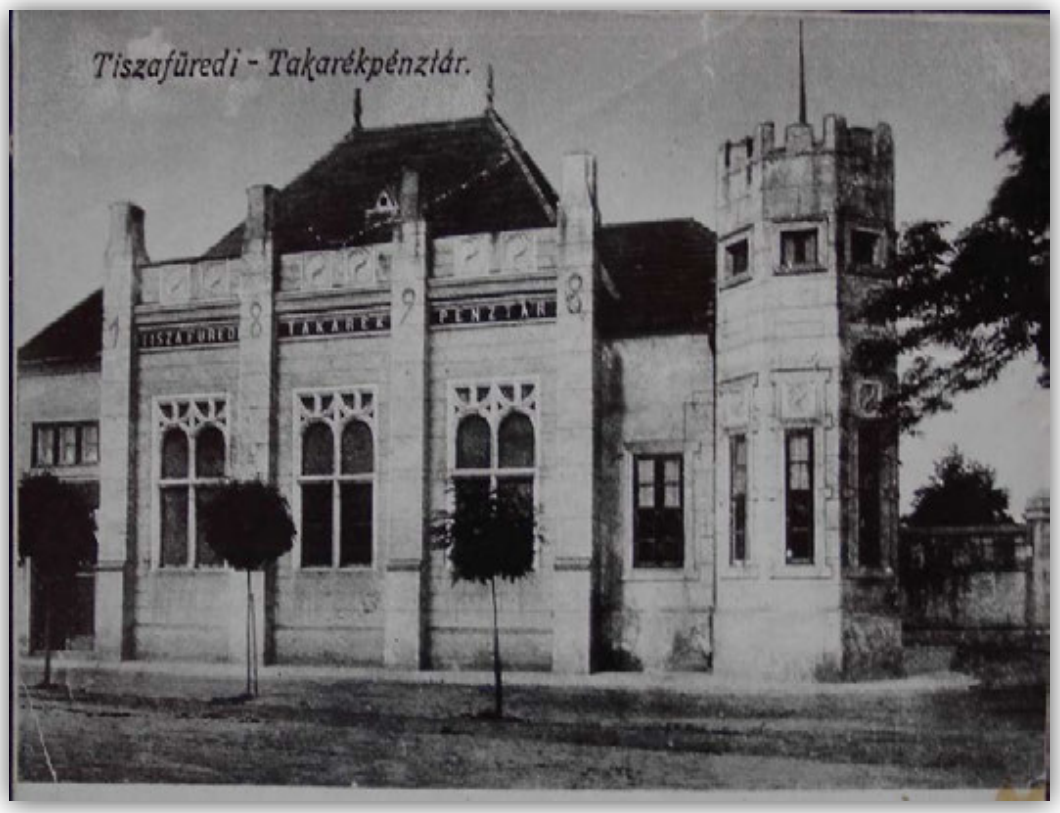
Tiszafüredi - Takarékpénztár.

15. Lakóház Tiszafüred, Örvényi u. 7.

Eklektikus utcai homlokzatú, nagyméretű lakóház, mely eredetileg Szabó László kovácsmesteré volt, s melyet 1903 körül vásárolt meg a Blau család.

Eredeti rendeltetése: Lakóház

Címe: Tiszafüred, Örvényi u. 7. sz., 1307, 1308 hrsz.

16. „Zsanett” varroda volt épülete

Egykori községháza (Tiszaörvény 1966-ig önálló település volt, ma Tiszafüred része), eklektikus stílusú utcai homlokzattal.

Eredeti rendeltetése: községháza

Jelenlegi használati módja: varroda volt, jelenleg nem használt

Címe: Tiszafüred-Örvény, Füredi u. 15. sz., 1740 hrsz.

17. Lakóház

Polgári lakóház. Homlokzata, bejárati ajtaja és portálja szecessziós jellegű.

Eredeti rendeltetése: lakóház, üzlet

Jelenlegi használati módja: lakóház, üzlet

Címe: Tiszafüred, Fő u. 41., 12 hrsz.

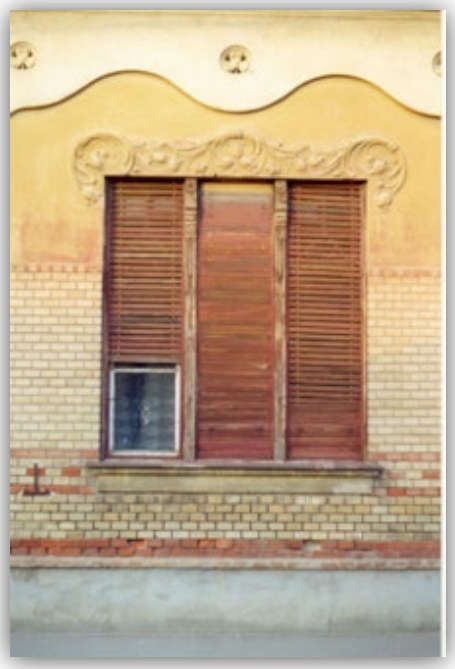

18. Üzletház

Mihalovich féle lakó- és kereskedőháza volt. A tiszafüredi Fő út második tere kezdődik itt, ezen a helyen az 1890-es évekig állott a város "Nagykocsmája". Később itt kapott helyet Tiszafüred második bankja. A sarki épület gazdagon díszített eklektikus homlokzattal rendelkezik. A tér egyik jellegadó háza. Az 1950-es évektől 1987-ig itt működött a Járási Könyvtár. Ma több üzlet van az épületben.

Eredeti rendeltetése: Kereskedő és lakóház (majd járási könyvtár)

Jelenlegi rendeltetése: K&H bank, cukrászda, virágbolt

Címe: Tiszafüred, Fő u. 26/a. sz., 1235 hrsz.

19. Vadász panzió

A két világháború között épült, díszes utcai homlokzatú, többször átalakított, nagy méretű épület-együttes, mely eredetileg Dr. Ónody Kálmán közjegyző lakóháza volt. 1950 után itt volt a kommunista párt járási székháza. Az 1970-es évektől itt működött a "Vadász" szálloda és étterem. 1994-ben az étterem megszűnt, mozgáskorlátozottak üzeme lett a helyén.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: panzió

Címe: Tiszafüred, Szőlősi u. 4., 2982 hrsz.

20. Lakóház

Az utca tengelyével párhuzamos építésű, a kertben lévő, oszlopos tornácos, klasszicista jellegű, kúria-szerű épület, melyet az adatközlők szerint a XIX. század közepe táján építettek.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Liszt F. u. 10., 2686 hrsz.

21. Lakóház

Attikájával eklektikus hatású, módosabb polgárház, feltehetően a malommal egy időben épülhetett. Később Sélley Mariann tanítónő házaként vált ismertté.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Húszöles u. 129., 2867 hrsz.

22. Református Gyermekotthon vendégháza

1819-ben épült, 2001-ben újraépült. Nádfedeles, oszlopos tornácos, klasszicista hatású épület. Egykori tulajdonosa a legmódosabb jobbágy (Horváth család) volt az akkori időkben.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: vendégház

Címe: Tiszafüred, Temető u. 3., 1328 hrsz.

23. Volt („Soltész”) iskola

Nagyméretű, díszes, zsúfolt díszítésű utcai homlokzatú épület, mely az 1920-as években épült, s Soltész György "amerikás" sertéskupec lakóháza volt. 1950 óta szolgálati lakásként, illetve iskolaként használják. Felújítás különösen indokolt.

Eredeti rendeltetése: lakóház, majd iskola

Jelenlegi rendeltetése: iratraktár

Címe: Tiszafüred, Húszöles u. 97/a., 2826 hrsz.

24. Mentőállomás

A négyállásos mentőállomás épülete eredetileg lakóház volt, mely feltehetőleg az 1910-es években készült. Építője és tulajdonosa Wagner Márton, a legelső építési vállalkozó volt (betontermékeket és mozaikokat is gyártott), aki 1910 körül kezdte el tevékenységét Tiszafüreden. A homlokzat eredeti, szecessziós jellegét ma már csak az ablakokat szegélyező homlokzati ornamentika jelzi. Néhány éve felújították.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: mentőállomás

Címe: Tiszafüred, Fő u. 52., 375 hrsz.

25. Lakóház

Többször átalakított lakóház, melynek napsugár motívumos utcai homlokzata védendő, mert Tiszafüreden egyedülálló.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Dózsa Gy. u. 35., 202 hrsz.

26. Lakóház

"L"-alakú, díszes, eklektikus ihletésű, de neobarokk hatású utcai homlokzattal rendelkező, jellegadó épület. Feltehetően az 1930-as években épült, Lóczy telekkönyvvezető lakóháza volt.

É-1. Utcai homlokzata védett, különösen a díszítő attika elem. Szükség szerinti felújítása esetén a homlokzati elemeket eredeti állapot szerint kell helyreállítani.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Szőlősi u. 26., 4952 hrsz.

27. Lakóház

Elől tornácos gazdaház, 1890-1900 körül épült.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Malom u. 9., 3981 hrsz.

28. Lakóház

1915 körül épült. Késő barokk motívumokat tartalmazó polgári lakóház.

Eredeti rendeltetése: lakóház

Jelenlegi rendeltetése: lakóház

Címe: Tiszafüred, Fő u. 6/1. 2997/2 hrsz.

29. Függőcsatorna, őrház, zsilipek (műtárgyak)

Az ország egyedülálló öntözővíz-átemelő szivattyútelepe és függőcsatornája. A telep jelenleg is működik, napjaink egyik legértékesebb vízügyi emléke. Felújításra szorul, országos védelmet érdemelne. Az Örvényi-főcsatorna az 1930-as évek legvégén épült, az alföldi öntözési program első beruházásaként. A tiszaörvényi szivattyúháztól induló főcsatorna és mellékcsatornái egészen a Nagykunságig, Kunhegyes-Kenderes-Kisújszállás térségéig juttatják el az öntözővizet. A csatorna legelső, induló szakasza a volt ártéren, egy kb. 2 méter magasan futó betonteknőben vezeti át a vizet. Műtárgy teljes védelme javasolt. Felújítás sürgető feladat.

Eredeti rendeltetése: öntözőcsatorna

Címe: Tiszafüred-Örvény, Tisza-part, 04/5 hrsz.

TERÜLETI VÉDELEM

1. Vasút utca Vajgyár út és a vasútvonal közötti szakasza, páros oldal.

1920 körül épült épületek. Villaszerű lakóházak, jellegzetes oromzattal egységes hatást keltenek, utcaképi szempontból jellegadóak.

Helyrajzi száma: 447, 448.

2. Fő utca páratlan oldalán lévő zártsorú beépítésű épületek,

Zárt beépítésű, egymással összeépült lakóházak és üzletek. A Fő út 41. utcai homlokzata, bejárati ajtaja és portálja szecessziós jellegű, a Fő út 39. utcai homlokzata, portálja eklektikára utaló. A Fő út 39-ben működött kb. 1905 és 1950 között a tiszafüredi Goldstein nyomda, mely több korabeli épületet ábrázoló képeslap kiadója is volt egyben.

Cím: Fő u. 27-41.

3. Izraelita temető

A temetőt feltehetően az 1700-as évek legvégén választották le az akkori református temető területéből. A sírkövek tanúsága szerint a legrégebbi 1773-as a legrégebbi sírkő, és az 1960-as évek közepéig temetkeztek. Két kriptában rabbikat temettek el.

Cím: Tiszafüred, Nyúl u., 3937 hrsz.

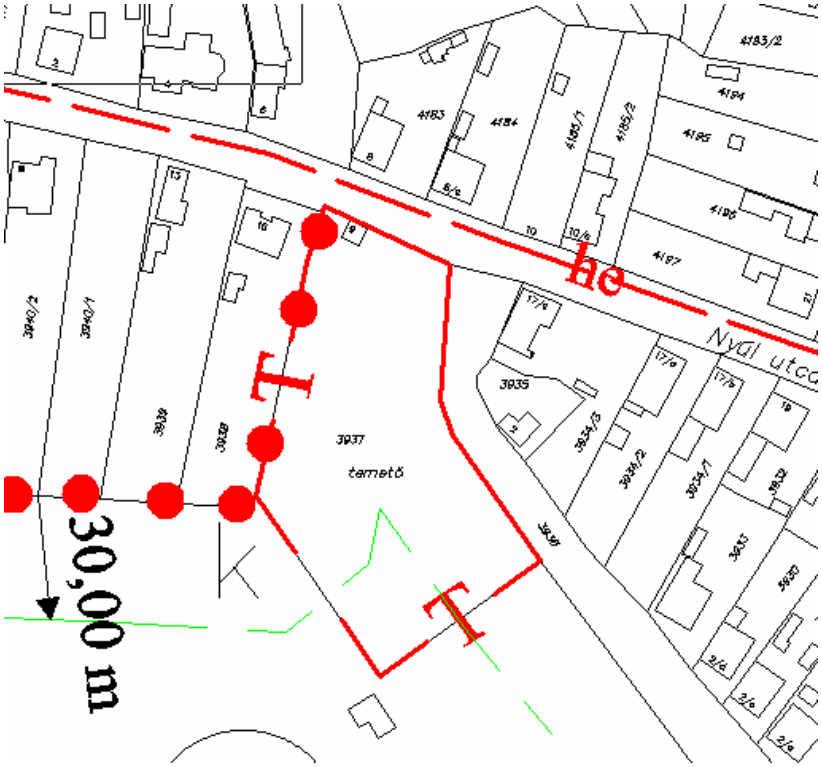

EMLÉKMŰVEK, MŰALKOTÁSOK

I. világháborús emlékmű

A mai emlékmű „Turul madár” talapzata volt. A „Turul-madár” mását vissza kellene állítani. A Rusicai márványból és részben betonból készült emlékoszlop Tiszafüred második köztéri emlékhelye volt. Az oszlopon elhelyezett márványlapokon 239 tiszafüredi hősi halott neve olvasható. Az oszlop tetején egy szárnyát széttáró bronz turulmadár volt, mely kb. 110 kg súlyú lehetett. Az emlékművet 1931-ben avatták fel. A turult 1949-50 körül részben politikai okokból, részben pedig fémgyűjtési kampány jelleggel eltávolították, s feltehetően beolvasztották, egyes elbeszélések szerint ma is ott lapul valaki pincéjében. 1956. október 27-én délelőtt itt volt a tiszafüredi népgyűlés, amely a forradalom melletti elkötelezettséget nyilvánította ki.

Objektum helyrajzi száma: 4556

Cím: Tiszafüred, Béke-tér

Az 1848/49-es emlékmű és a II. világháború áldozatainak kopjafája

A Kossuth téren 1948-ban egyszerű, betonból és tufából készült emlékhelyet hoztak létre az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 100. évfordulójára. Ettől néhány méterre helyezték el a helybeli MDF és az FKGP kezdeményezésére 1992-ben a tölgyfából faragott kopjafát a II. világháborúban elesett tiszafürediek emlékére. Az oszlopot Szelekovszky István kunhegyesi polgármester - mint amatőr fafaragó - készítette.

Objektum helyrajzi száma: 380

Cím: Tiszafüred, Kossuth tér

Millenniumi emlékmű (XIX-XX. sz. fordulóján)

1896. szeptember 12-én avatták a Millennium emlékművet (egyszerre az átépített városházával).

Objektum helyrajzi száma: 347

Cím: Tiszafüred, Kossuth tér

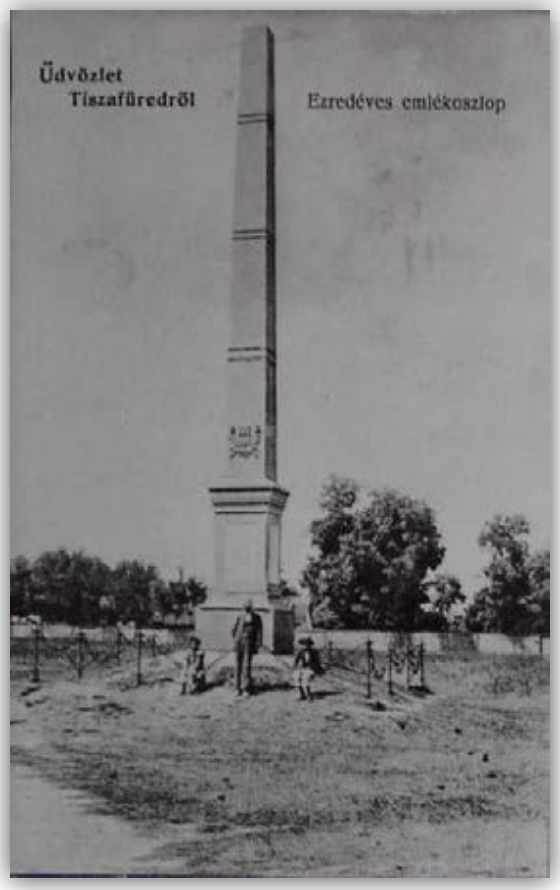

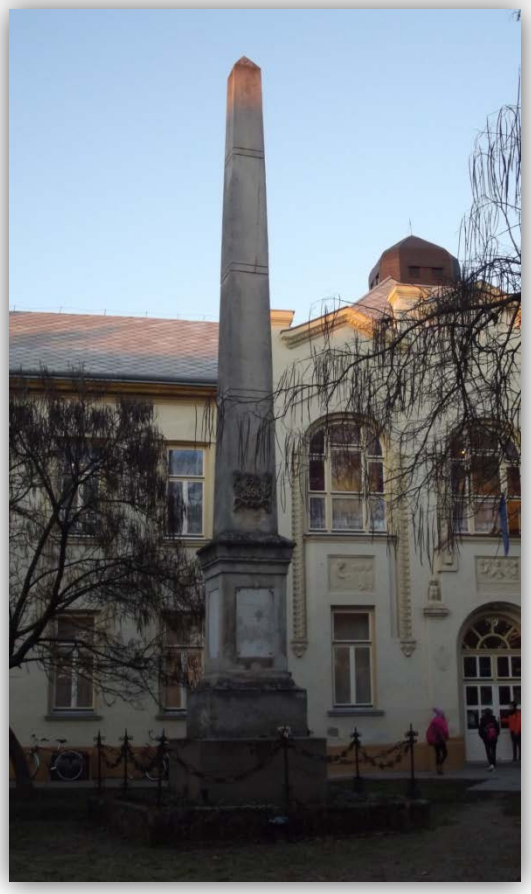

Felszabadulási emlékmű

A békegalambot tartó női alak Makrisz Agamenon szobrászművész alkotását, amelyet a Jánossy György Ybl-díjas építész által tervezett dombok között 1975-ben állították fel.

Objektum helyrajzi száma: 1358

Cím: Városliget (Örvényi u. Hőszöles u. sarok)

Deák Ferenc szobor

Györfi Sándor szobrászművész által készített díszkút, melynek Deák Ferenc egész alakos szobra áll a középpontban, 1998-ban állították.

Objektum helyrajzi száma: 1237

Cím: Deák tér

A templom kertben posztamensen álló kőkereszt a megfeszített Jézus fémből öntött alakjával.

Korábban a nevéről elnevezett Iskola homlokzatán kialakított fülkében állt, majd a Római katolikus templom előtti kertben, ma már a Szent Imre Általános Iskola épületében található.

Cím: Fő u. 26.

EGYÉB KÖZTÉRI ALKOTÁSOK, EMLÉKHELYEK

MĘDEK KRISZTUSA

HORTOBÁGYI RABSÁGBAN 1950 ÉS 53 KÖZÖTT
KÓCS ZÁRT TÁBORÁBAN
ELHUNYT SORSTÁRSAINK EMLÉKÉRE
†
NYUGODJANAK BÉKÉBEN!
HORTOBÁGYI KÉNYSZERMUNKATÁBOR
ELHURCOLTAK EGYESÜLETE
2008

1956

45 éves évfordulójának
emlékére
a Magyar Nép
szabadságáért
életüket áldozó
szovjet katonáknak
Вечная Слава
Героям павшим в бою
за свободу и независимость
нашей Родины!
1945 г.
Örök dicsőség
Hősöknek,
szabadságáért és függetlenségéért

KORABELI FOTÓK A VÁROSKÖZPONTRÓL

A Tiszafüred és vidéke „Hangya“ fogyasztási és értékesitő szövetkezet üzlethelyiségei.

TISZAFÜRED.
M. kir. csendőr laktanya.

Látkép
Csendőrlaktanya.
Polgári leánygimnázium
Villanytelep és malom
Tiszafüred.

Tiszafüred
Járásbíróság
Laktanya
Polgári fiúiskola
Ref. elemi iskola

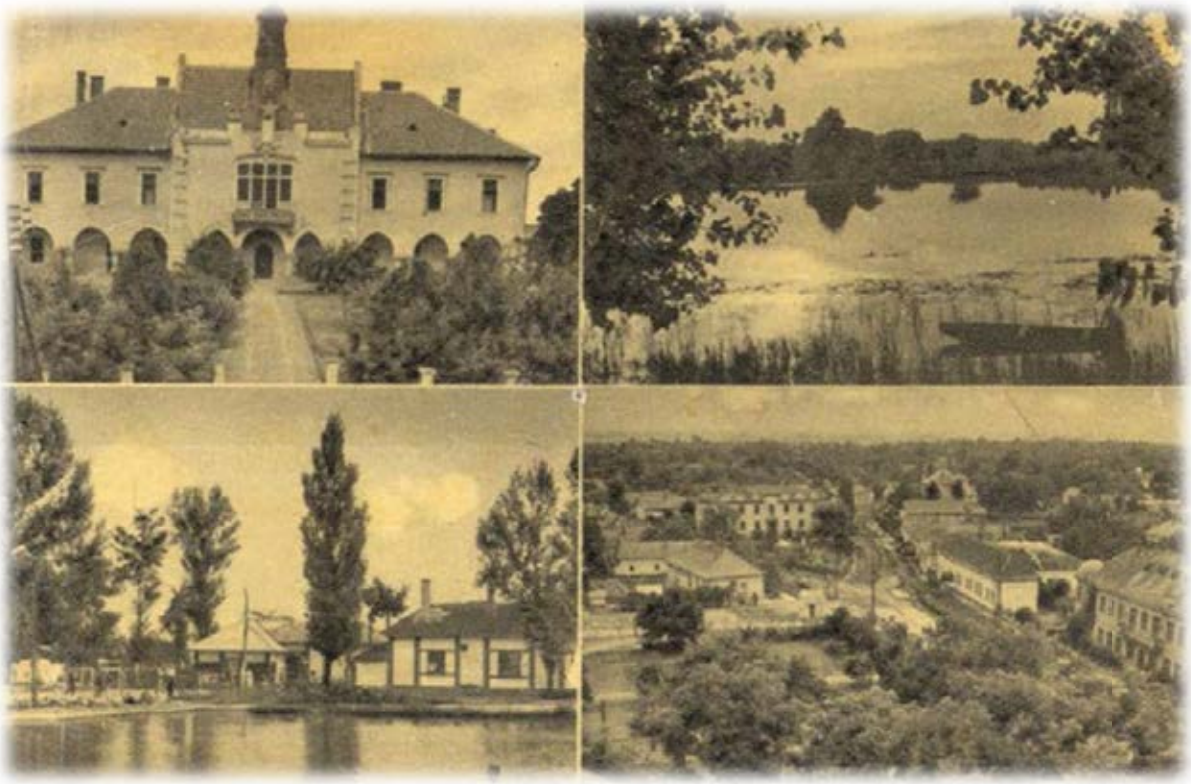

Üdvözlet Tiszafüredről

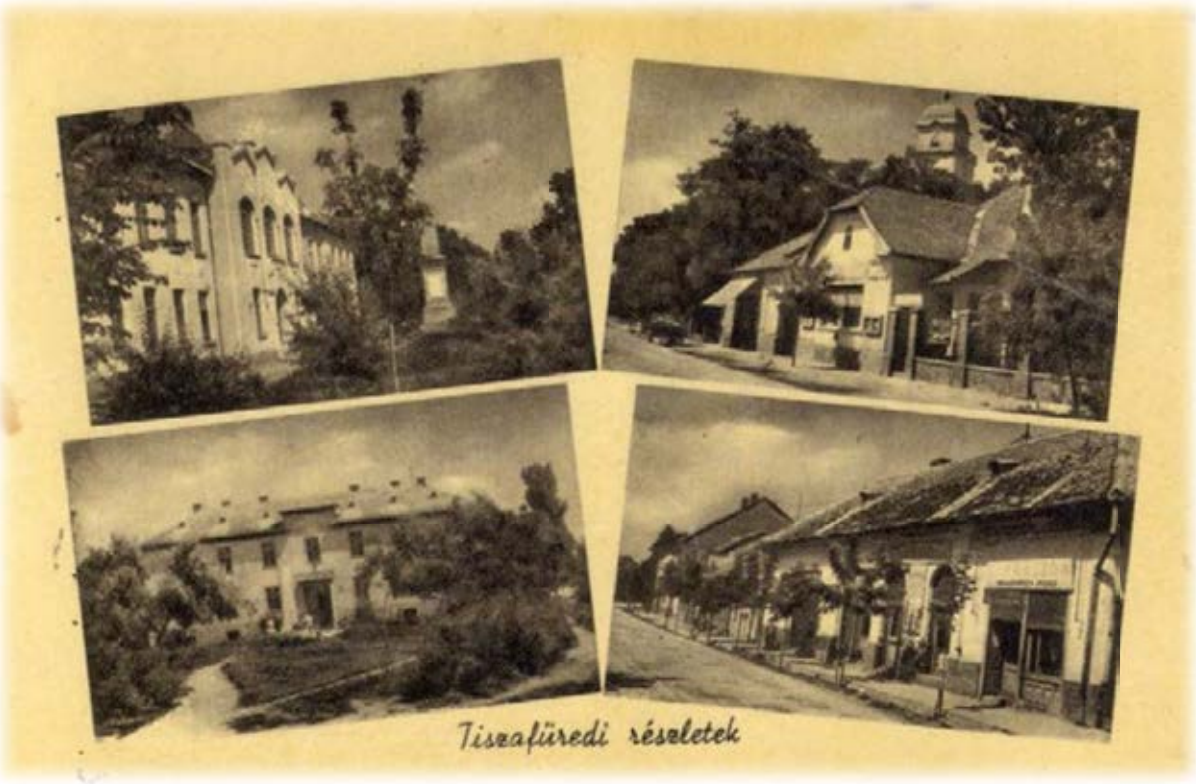
Tiszafüredi részletek

Róm. kat. iskola
Róm. kat. templom
Tiszafüred
Hősök szobra
www.vatera.hu

Látkép.

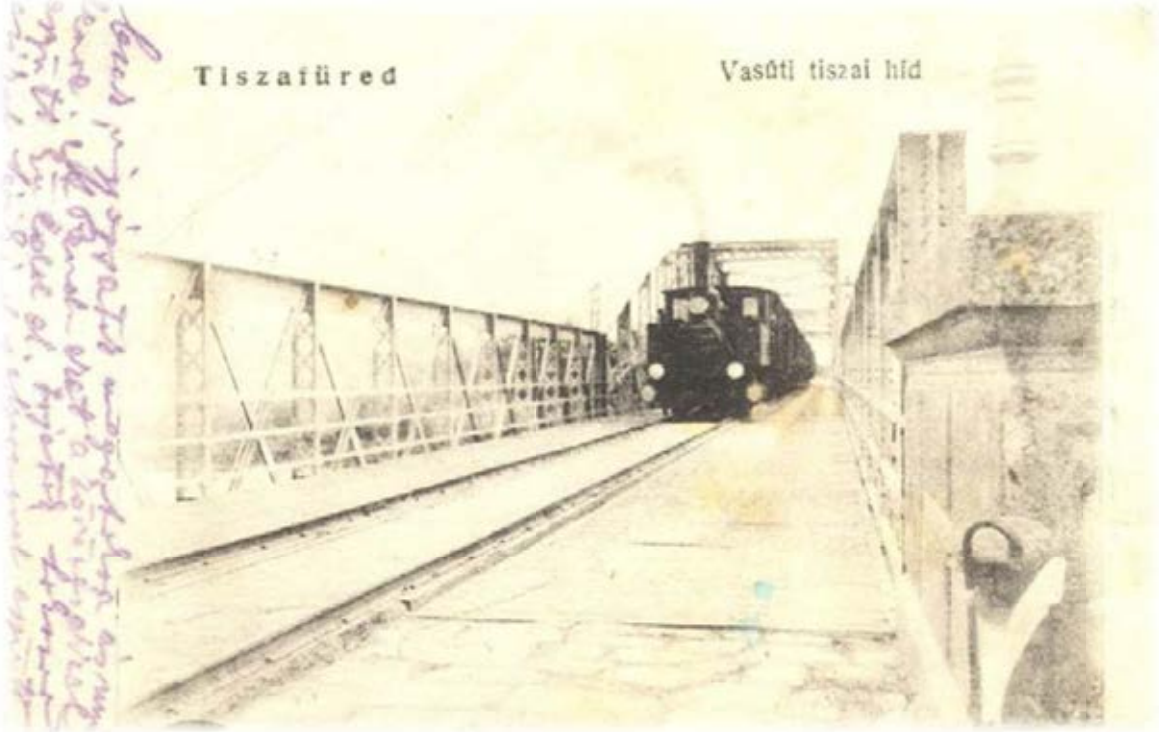
Tiszafüred
Vasúti tiszai híd

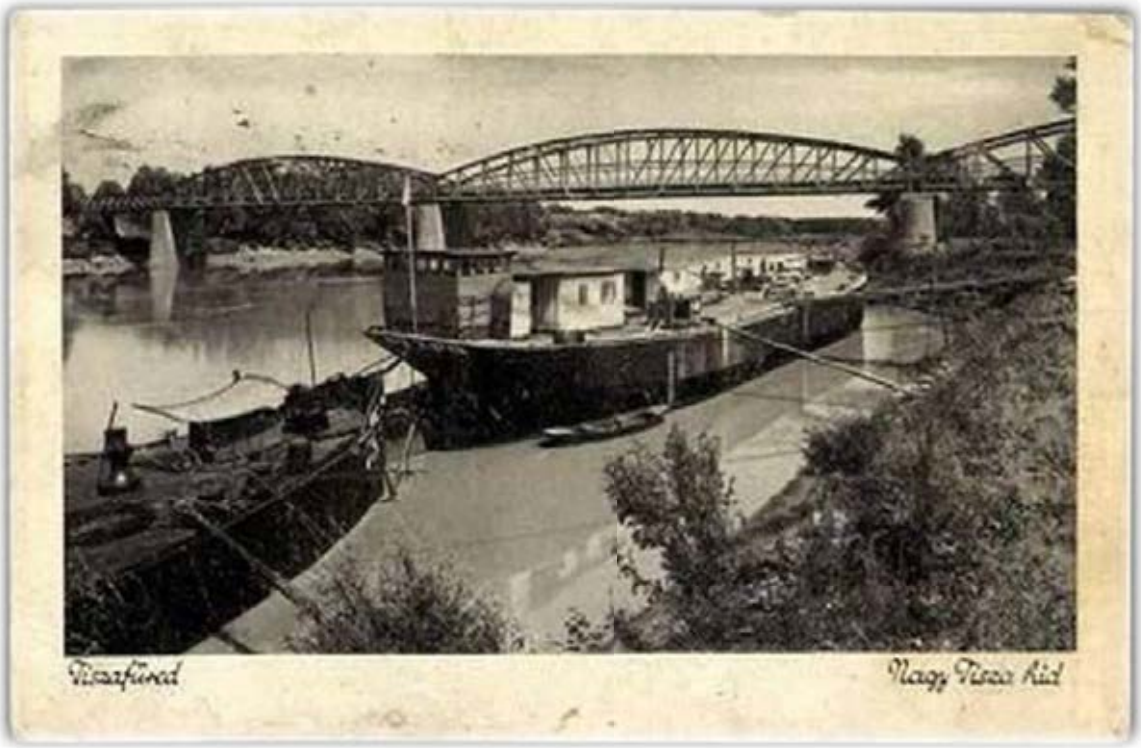
Tiszafüred
Nagy Tisza híd

TISZAFÜRED Tiszahi

ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

4

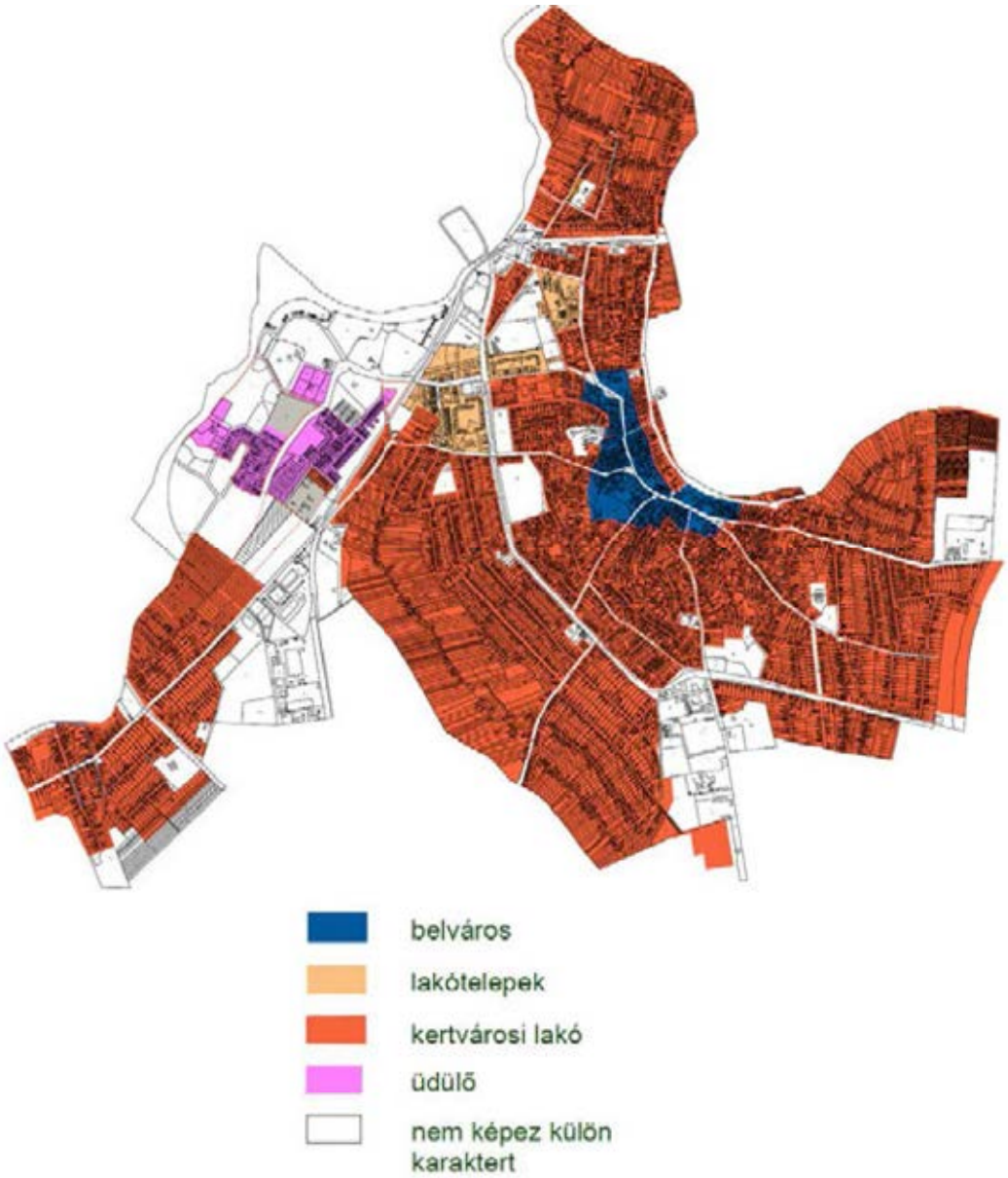

1.BELVÁROS

A belvárosra, elsősorban a Fő utcára jellemző a zártsorú, utcafrontos beépítési mód. De megtalálható szabadon álló és oldalhatáron álló beépítési forma is, és van, ahol előkert is van az épületek előtt. Szintek tekintetében jellemző a földszint, de több épület is fsz+emelet beépítésű. Az épületek zöme régi építésű.

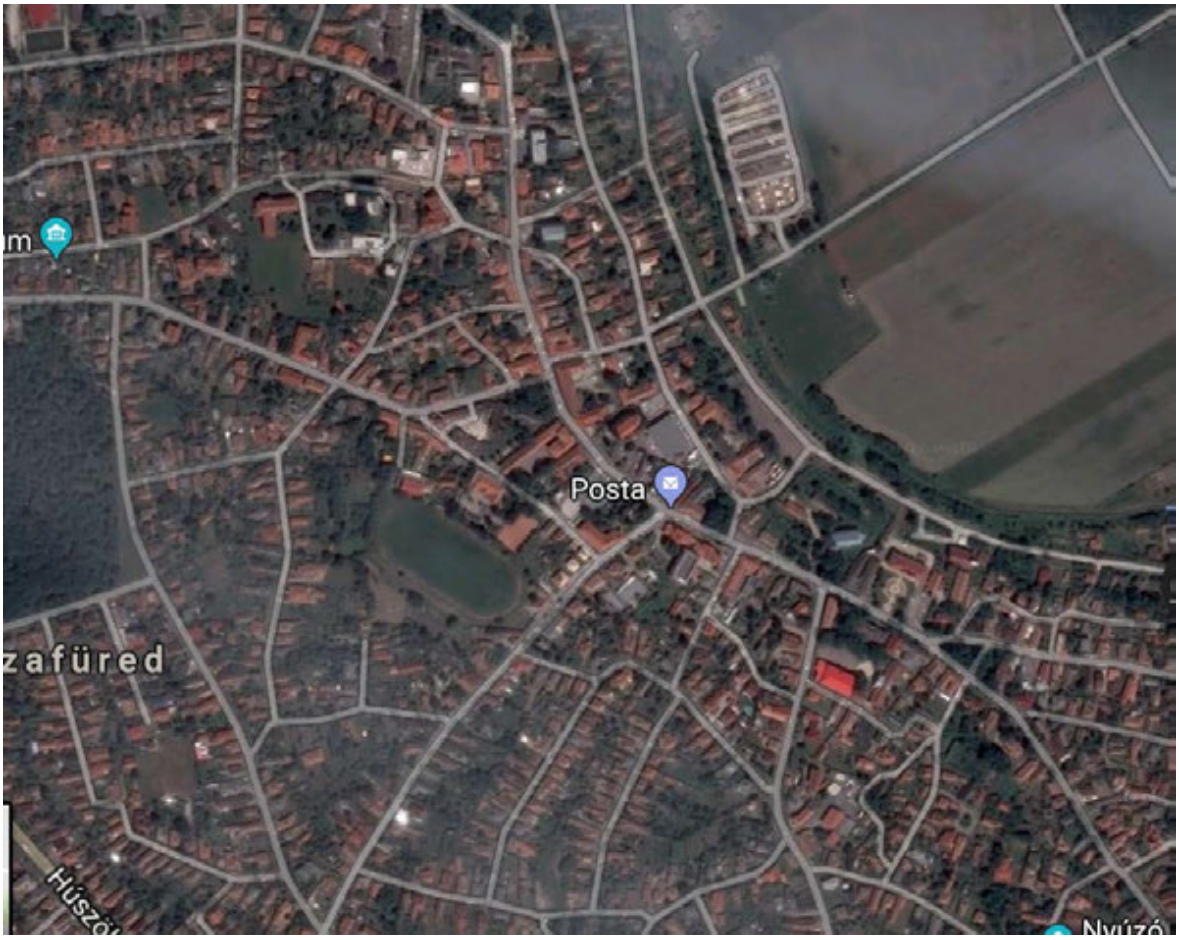

Forrás: Google

VÁROSHÁZA

HARMÓNIA-SZIGET

2. LAKÓTELEPEK

A 60-as, 70-es években épületek, kialakult. Változás nem várható. Színek tekintetében ajánlásunk alább olvasható.

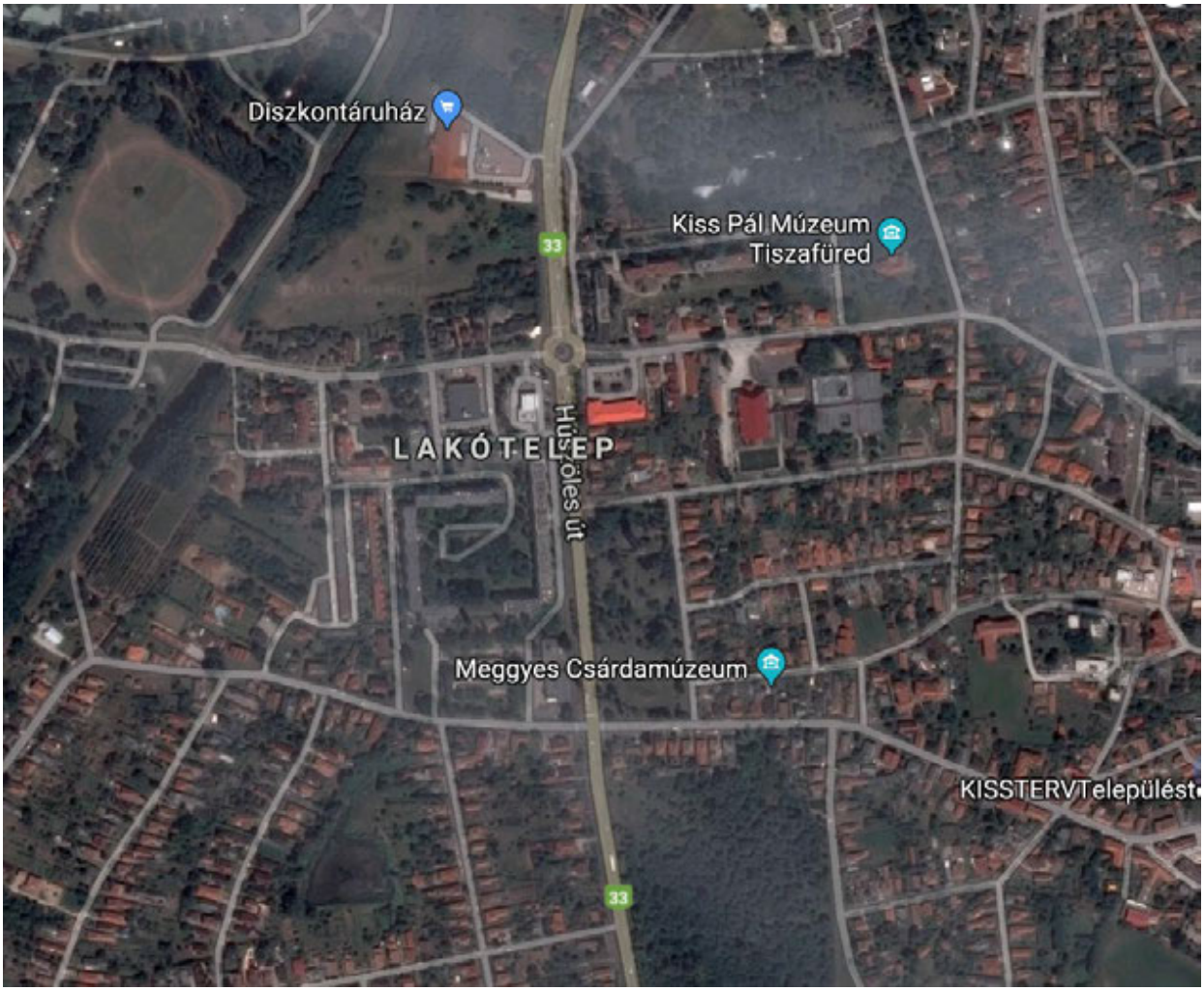

Forrás: Google

3. KERTVÁROSI LAKÓ

A település korábbi településmagjára, zömében földszintes házak a jellemzők, de vannak fsz.+tetőteres házak is. A házakra jellemező, az oldaltornác, utcára merőlege tetőgerinc, cserépfedés. A házak előtt előkert található, beépítésük oldalhatáron álló. Utcai homlokzaton általában 1 vagy 2 kis méretű ablak található.

Forrás: Google

4. ÜDÜLŐ

Jellemzően az 1980-as évek végén, 1990-es, 2000-es években épült be, üdülők, hétvégi házak céljára. Jellemző a földszint+tetőtér magasság, egy vagy két egységes üdülőkkel beépítve.

Forrás: Google

AJÁNLÁSOK

1. Belváros

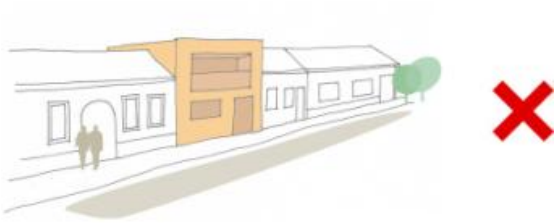

MAGASSÁG

A belvárosban a házak közel azonos magassággal épültek. A meglévő épületek közé épülő új házak építésénél alapvető elvárás az utcaképbe illeszkedés, az oromfalas homlokzatok magasságának, megjelenésének a környezetben kialakult hagyományok szerinti alakítása.
Ne építsünk a környezetünkben lévő házaknál jelentősen alacsonyabb vagy magasabb épületet.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Tiszafüred területének nagy részén a tetők hajlásszöge 35-45° között van. Kerüljük az ettől meredekebb vagy sokkal laposabb tetőformák kialakítását.
Nem javasolt tetőfelépítmény (torony), bonyolult tetőszerkezet, homlokzatból kinyúló előtető, alkalmazása.

TELEP ÍTÉS

Az épületet a telek alakjához és az utcavonalhoz alakítsuk ki, az egységes arculat érdekében.

SZÍNEK

Pasztell és földszínek használata javasolható.
Kerüljük a rikító színek használatát a homlokzaton és a tetőn egyaránt.

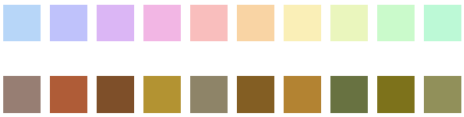

KERÍTÉS

Tömör kerítés létesítése ajánlott a zártsorú beépítésű területeken.

ÚTMUTATÓ

3. Lakótelepek

TETŐKIALAKÍTÁS

Tetőtérbeépítés nem megengedett (kizárólag lapostetős épületek). Legfeljebb, ha minden épület magastetőt kap, abban az esetben elfogadható.

SZINEK

Épület felújítások, korszerűsítések esetén kerülendők a harsány, rikító színek (illeszkedjen a meglévő épületállományhoz). Épületen belül is törekedni kell az egységes színezésre (ne legyen szintenként eltérő a homlokzati megjelenés.

ÚTMUTATÓ

2. Kertvárosias lakóövezet

MAGASSÁG

Ne építsünk 2 szintnél többet. Javasolt szintszám: földszint + tetőtér.

TETŐKIALAKÍTÁS

Magastető ajánlott, 35-45˘fokos hajlásszöggel. Hagyományos vörös, vagy vörös színhez közelítő színű cserépfedés (ne kirívó színekkel).
Kerüljük a hullámlemez, trapézlemez fedést, ehelyett kiselemes (hagyományos cserép) fedés ajánlott.

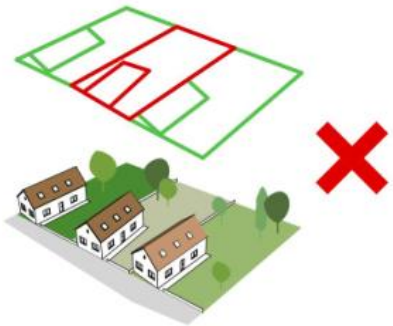

ELŐKERT

A szomszédos épületek vonalában előkert elhagyása indokolt, egy későbbi útszabályozásnak lehetőséget adva ezzel.

SZÍNEK

Pasztell és földszínek használata javasolható.
Kerüljük a rikító színek használatát a homlokzaton és a tetőn egyaránt.

KERÍTÉS

Áttört kerítés létesítése ajánlott.

ÚTMUTATÓ

4.Üdülőövezet

MAGASSÁG

Ne építsünk 2 szintnél többet. Javasolt szintszám: földszint + tetőtér.

SZÍNEK

Pasztell és földszínek használata javasolható.
Kerüljük a rikító színek használatát a homlokzaton és a tetőn egyaránt.

KERÍTÉS

Áttört kerítés létesítése ajánlott

ÚTMUTATÓ

Külterület, gazdasági területek

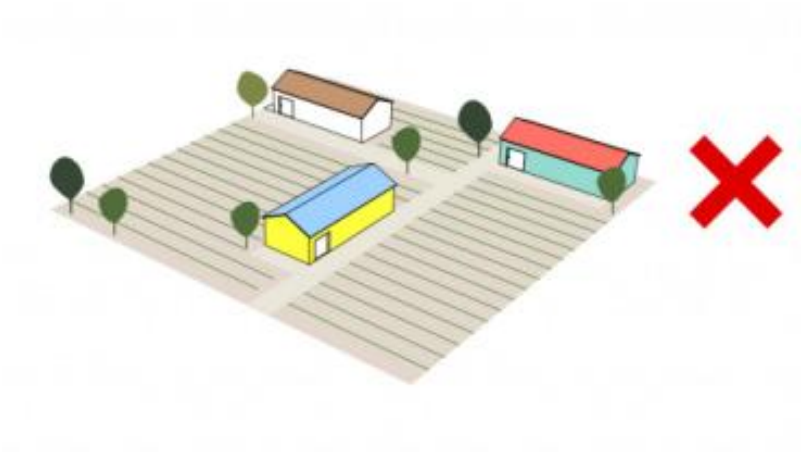

SZÍNEK

Pasztell és földszínek használata javasolható.
Kerüljük a rikító színek használatát a homlokzaton és a tetőn egyaránt.
Fémlemezfedés megengedett, de nem harsány színekkel, hanem hagyományos cserépfedést imitáló színekkel.

ELŐKERT

Ha több épület épül, illeszkedjenek egymáshoz.

GÉPÉSZET

Lehetőleg ne a főhomlokzatra helyezzük el a gépészeti berendezéseket (pl. klíma kültéri egysége, antenna stb.), hanem olyan homlokzatra, amely kevésbé látszik az utcáról. Sokat ronthatunk épületünk megjelenésén egy jelentéktelennek tűnő rossz döntéssel, különösen, ha van kevésbé fájó megoldás is.

KERÍTÉSEK

Számtalan szép kerítés, kapuzat megoldásokkal találkozunk a településen. Változatos, de hagyományokat tisztelő anyaghasználattal.

KAPUK

park7

KERTEK

A település számtalan ingatlanán, vagy az előtt igazán jó példákat találunk a növények alkalmazására, de közterületeken is a zöldfelületek szépek, gondozottak.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK

Jól használható épületrész az oldalsó oszlopos tornác, mely átmenet a külső és belső tér között és a magyar népi építészetnek is sajátja. De megjelenik új épületeknél is.

30

AJTÓK, ABLAKOK

A régi házaiban lévő hagyományos ablakok viszonylag kicsi méretűek, faszerkezetűek, osztottak és kétszárnyúak. Felújításnál, vagy új épület építésekor az egységes utcakép megteremtése érdekében, ezek megőrzése javasolt.

Új beépítésű területeken az új típusú nyílászárók esetén kerüljük a műanyag nyílászárók használatát.

Előnyben részesítendők a faszerkezetű nyílászárók pácolt vagy festett felülettel.

HOMLOKZAT

Az történelmi városrészben és a védett épületeknél a történeti példák alapján esztétikusan alkalmazott vakolatdíszek különlegessé házak homlokzatát
A falak vakoltak, az osztott faablakokat sokszor vakolatkeret díszíti. A házak színe fehér, vagy visszafogott, pasztellszínű.
Az új lakóházaknak is be kell tartaniuk ezeket a feltételeket. Ajánlott a természetes anyagok, mint tégla, fa használata.

Ezze Tamás

www.szallas.hu

ÜGYVÉD
SZABÓ § JUHÁSZ
§
§

RÉSZLETEK

Az ingatlanok apró részlete számtalan követendő példája fellelhető, melyekből itt adunk ízelítőt.

33
HUNYADI

POST

POST

Gesztenyés ut 2

DÉLIBÁB
UT 1/a

Kossuth tér
3

70

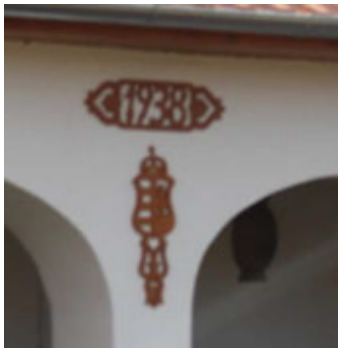
1938

Gyöngyvirág U.
3

42

24

Igari út
11

Harangszó
utca

35

FÜPEDI u.
38

SZÍNEK

UTCÁK, TEREK, PARKOK

Tiszafüred törekszik arra, hogy az utcái, terei zölddel legyenek beültetve, sok fa található a közterületeken. Közterületei gondozottak.

MAI PÉLDÁK

6

Tiszafüred bővelkedik új épületekben, amelyek közül jónéhány igazán tetszetős, követendő példa lehet. Sokhelyütt igyekezett a tervező a hagyományos stílusjegyekkel ötvözni az épület megjelenését.

JÓ ÁLLAPOTÚ RÉGI HÁZAK

PANELEK, TÁRSASHÁZAK

KERESKEDELMI ÉS VENDÉGLÁTÓ EGYSÉGEK

SPAR

Restaurant
Vendégló Restaurant

CUKRÁSZDA
BRONZÁRIUM

Flamingo
CUKRÁSZDA
@
INTERNET
CAFFE

Kerám

GAZDASÁGI TERÜLETEK ÉS KÜLKERÜLET

KÜLTERÜLETI CSÁRDÁK, MÚZEUM

TISZAPART ÉS KÖRNYÉKE

Halaster

EGYÉB ÉPÜLETEK

JÁRDBETEG SZAKRENDI

SZÁLLODÁK

VISSZAVÁRJUK
A TISZA-TÓ FŐVÁROSÁBA !

Imresszum

Megrendelő:

Tiszafüred Város Önkormányzata
(5350 Tiszafüred, Fő u. 1.)

Készítette:

„KISSTERV Településtervezési" Építészeti, Szakértői és Mérnöki Szolgáltató Kft.
(5350 Tiszafüred, Pék u. 1.)
Kiss György Csaba településtervező, építésügyi igazgatási szakértő, településrendezési szakértő, településrendezési igazságügyi szakértő

Közreműködött:
Kabai Szabina

Főépítész:

Kiss György Csaba (mb.)

Felhasznált irodalom:

- Tiszafüred város honlapja
- Hatályos településrendezési terv alátámasztó munkarésze
- TAK egyeztető felület építészeti útmutató ábrái (Lechner Tudásközpont)
- Magyarszéphely minta településképi arculati kézikönyv
- Egyéb inetrnetes portálok: google.hu, utazzitthon.hu, hu.wikipedia.org, tubaimre.hu, mapire.eu, muemlekem.hu, civertan.hu, nagyvofely.hu,

https://www.youtube.com/watch?v=a9u378KvOHA
https://www.utazzitthon.hu/latnivalo/tiszafured/nyugati-fogadohaz-hnp-23411
http://mapio.net/pic/p-65717301/
http://www.zounuk.hu/hu/kategoria/wiki-oldal-cimkek/szobrok?page=23
http://zounuk.hu/hu/wiki/romai-katolikus-templom-tiszafured
http://www.zlintrener.com/osszesfoto/Tiszafured/
https://www.civertan.hu/legifoto/legifoto.php?page_level=765
https://www.youtube.com/watch?v=JMagnzIBkzI
https://www.youtube.com/watch?v=l6H7DoipWw8
https://www.utazzitthon.hu/latnivalo/tiszafured
http://kepeslaptar.vfmk.hu/t_t05/t01.html
http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0010/12.html
http://balneum.hu/hu/fotok/tisza-balneum-hotel-tiszafuredmesebeli-teli-kepek-a-tisza-balneumrol-699.html
http://www.panoramio.com/user/4387175?with_photo_id=38370820
http://gyereatiszatora.blog.hu/2015/04/29/majus_1-je_a_tisza-tonal
https://www.facebook.com/bodo.arpad/photos_albums?lst=100000885255437%3A1430889949%3A1516574618 (Bodó Árpád Facebokokon közzéltett gyűjteményéből, külön köszönet érte!)

A fényképfelvételek:

2017. szeptember-október-november hónapban készültek

Készült:

2018. március hó